

BASHKIA TIRANË

QENDRA EKONOMIKE E ZHVILLIMIT DHE EDUKIMIT TË FËMIJËVE
• BASHKIA TIRANE 2004 •

PROGRAMI I EDUKIMIT PËR FËMIJËT 18-36 MUAJ MUAJI DHJETOR

PËR STAFIN EDUKATOR TË ÇERDHEVE PUBLIKE TË TIRANËS
www.femijetetiranës.al

“Kuriozitete për stinën e dimrit”

Çfarë duhet të dimë për Dimrin?

- * **DIMRI** është stina më e ftohtë e vitit.
- * Në dimër temperaturë është shumë e ulët, era e acartë dhe bie dëborë.
- * Në dimër mbizotëron natyra me ngjyrë gri.
- * Gjatë dimrit disa kafshë, si p.sh. ariu, iriqi, etj. bien në gjendje gjumi të thellë
- * Sipas studimeve, shumica e kafshëve në dimër ushqehen me sasi më të madhe ushqimi, për të ruajtur temperaturën e trupit.

Muaji Dhjetor – Tema Mujore: Karakteristikat e Stinës së Dimrit

Grupi miks: 18-36 muaj

- * **Java I:** Karakteristikat e përgjithshme të stinës së Dimrit. Natyra në dimër dhe veshjet e saj.
- * **Java II:** Njohja e frutave dhe perimeve të stinës së dimrit.
- * **Java III:** Përgatitja për festën e Vtit të Ri. Elementët matematikor përmes elementeve dekorues.
- * **Java IV:** Programi festiv i Vtit të Ri.

Tema mujore: Karakteristikat e Stinës së Dimrit

Temat Javore	Qëllimi	Koha e realizimit
Njohja me karakteristikat kryesore të dimrit/I ftohti/ Bora. Veshjet tipike të fëmijëve për stinën e dimrit. Njohja e frutave dhe perimeve të stinës së dimrit.	Njohja me elementët kryesorë të dimrit, si: moti shumë i ftohtë, era e fortë, bora etj. Si të vishemi në dimër. Ndryshimi i veshjes sipas stinës.	Java I
Përgatitja për festën e Vtit te Ri. Elementët dekorues. Format, ngjyrat, numërimi i tyre. Programi festiv i Vtit të Ri.	Njohja e frutave, perimeve përmes demonstrimit të pregetitjes së ushqimeve.	Java II
	Njohja me elementët kryesor dekorues të festës së vitit të ri; babagjyshi i vitit të ri, bredhi e dhuratat etj. Format, përmasat, ngjyrat dhe numërimi i tyre.	Java III
	Vjersha dhe këngë festive.	Java IV

Tema mujore: Karakteristikat Stinës së Dimrit

Tema e javës: Njohja me Karakteristika të Përgjithshme të Stinës

Java I	Rubrika	Aktivitetet	Mjetet e Punës
E Hënë	Natyra në dimër.	<p>Bisedë: Edukatore-fëmijë: Në stinën e dimrit bën shumë ftohtë./Bie borë dhe pemët, rrugët zbardhen./Nga i ftohti pemët janë krejt të zhveshura dhe qelli, shpesh, është gri.</p> <p>Aktivitet (i orientuar): Vrojtojmë nga dritarja motin në dimër (shoqëruar me emërtimin e elementeve natyrorë) si: retë, era, shiu dhe bora.</p> <p>Vjersha: "Vjersha për stinën e dimrit"</p> <p>Lojra: "Imitimi i lojës me topa bore" (Edukatorja përdor topa lodre prej letre, bukëpeshku, etj). Punim në vazhdimesi gjatë muajit: "Njeriu prej bore"- edukatoret mund të krijojnë një të tillë që mund të shërbuje si dekor jo vetëm për stinën e dimrit por edhe si element dekorues për fundvitin.</p>	Manuali i Vjershave Manuali i Lojrale
E Martë	Njeriu prej dëbore.	<p>Bisedë: Edukatore-fëmijë- Edukatorja iu flet/ shpjegon fëmijëve rreth dëborës, ngjyrës së saj, ku dhe kur bie më shumë. A e keni parë borën/A keni luajtur ndonjëherë me të? A keni qenë në Dajt me prindërit kur ka rënë dëborë?/Me borën ne luajmë, bëjmë njeri prej bore.</p> <p>Vjersha: "Bora e bardhë"</p> <p>Vizatim: "Njeriu prej bore".</p> <p>Aktivitet krijues: Me degëza të mbledhur jashtë bashkë me fëmijët (24-36 muaj) edukatoret mund t'i veshin me</p>	Mjete Didaktike Manuali i Vjershave

		pambuk/letra të bardha/kartopeceta për të dhënë idenë e borës. Vjersha: "Vjersha për stinën e dimrit".	
E Mërkurë	Veshja e fëmijëve në dimër 	Bisedë: Edukatore-fëmijë - Edukatorja iu shpjegon/ pyet fëmijët: Si vishemi në dimër? Edukatorja shpjegon, që për shkak të të ftohtit në dimër veshim rroba të trasha si pallto, shall, kapuç, doreza. Këto rroba na mbrojnë nga i ftohti, shiu, era e fortë e dimrit. Loja: "Veshja" Vjersha: "Bora e bardhë". Punë dore: "Veshjet e fëmijëve në stinën e dimrit"- ngjyrosja nga fëmijët e formave të pregititura më parë nga edukatoret (fletë punë dore ose copa). Vjersha: "Vjersha për stinën e dimrit".	Manuali i Vjershavë Manuali i Lojrale
E Enje	Veshja e kukullës 	Bisedë: Edukatore-fëmijë - Edukatorja iu shpjegon/ pyet: Si e veshim kukullën në dimër? Cilat janë veshjet e duhura? Aktivitet i orientuar: Edukatorja bashkë me fëmijët demonstrojnë veshjen me elementët dimërore, si: shalli, dorezat, kapelet, kapuç, papuçet. Vjersha: "Bora e bardhë" Vizatimi/Ngjyrosje: Ngjitja e veshjeve dimërore tek modelet e pregititura më parë nga edukatorja. Lojra: "Imituese" Fëmijët veshin kukullën.	Manuali i Vjershavë
E Premte	Përsëritja e aktiviteteve të javës	Bisedë: Përsëritja mbi elementët e trajtuara gjatë javës. Vjersha: "Bora e bardhë". Vjersha: "Vjersha për stinën e dimrit" Përrallë e lirë - ilustrim i figurave (sipas librave që disponojnë në grup).	Manuali i Vjershavë Libra, revista

Tema mujore: Karakteristikat Stinës së Dimrit

Tema e javës: Frutat dhe Perimet e Stinës

Java II	Rubrika	Aktivitetet	Mjetet e Punës
E Hënë	Njohja me frutat	<p>Bisedë: Edukatore-fëmijë - Edukatorja iu shpjegon fëmijëve/tregon/demonstron përmes formave plastike, tablove, librave, revistave frutat e stinës si: molla, portokalli, mandarinat, gështenjat, etj. Cilat fruta pëlqeni?</p> <p>Vjersha: "Etika e ushqimit"</p> <p>Loja: "Tabela e lotos"(specifikisht me figura frutash).</p> <p>Vizatimi/ Ngjyrosja: "Frutat e stinës (portokalli ose molla)"- ngjyrosja e formave nga fëmijët të pregetitura më parë nga edukatoret (shoqëruar me numërimin e tyre dhe përcaktimin e ngjyrës).</p>	Manuali i Vjershave Manuali i Lojrale Libra, revista
E Martë	Njohja me perimet	<p>Bisedë: Edukatore-fëmijë - Edukatorja iu shpjegon fëmijëve/tregon/demonstron përmes formave plastike, tablove, librave, revistave perimet e stinës, si: lulëlakra, brokoli, fasulet, thjerrëzat, spinaqi, karrotat, rrepkat, etj.</p> <p>Vjersha: "Etika e ushqimit"</p> <p>Loja: "Tabela e lotos" (specifikisht me figura perimesh).</p> <p>Vizatimi/ Ngjyrosja: "Perimet"- ngjyrosja nga fëmijët e formave të pregetitura më parë nga edukatoret, si, karrotat, panxhari, brokoli, etj, (shoqëruar me numërimin e tyre).</p>	Manuali i Vjershave Manuali i Lojrale Libra, revista
E Mërkurë	Pregatitja e ushqimeve (pregatitja e supës në shtëpi dhe çerdhe, si ushqim i ngrohtë që preferohet nga fëmijët).	<p>Bisedë: Edukatore-fëmijë - Edukatorja iu shpjegon/pyet fëmijët si e gatuan supën mami në shtëpi. Shpjegohet pregatitja e supës me perimet e stinës.</p> <p>Vizitë - Në kuzhinë (24-36 muaj) Teta kuzhinierja shpjegon çfarë ushqimesh ka pregetitur për atë ditë ose shpjegon rrith pregetitjes së supës. Edukatorja shpjegon vlerat që ka supa për shëndetin e fëmijëve.</p> <p>Loja: "Frutat dhe perimet/Bëj sikur gatuan" (me zgjedhje).</p> <p>Përralla: "Rrepka".</p>	Manuali i Lojrale

E Enjte	Punë dore të frutave dhe perimeve të stinës së dimrit.	Punë dore (me plastelinë): “Të krijojmë fruta dhe perime të stinës së dimrit”. Përralla: “Kësulkuqja”. (Edukatorja nxit fëmijët të shpjegojnë frutat dhe perimet e ushqimeve në shportën e Kësulkuqes me qëllim lidhjen e fruta-perimeve të stinës, të mësuara gjatë javës, me rrëfimin e përrallës).	Manuali i Vjershave Manuali i Lojrave
E Premte	1. Panairi i frutave dhe perimeve të stinës së dimrit. 2. (ose) Të pijmë një çaj ose lëng të ngrohtë me fruta të stinës së bashku.	Bisedë: Edukatore-fëmijë - Edukatorja iu shpjegon/pyet fëmijët: Cilat janë frutat dhe perimet e stinës? Çfarë ngjyre kanë ato? Aktivitet: Edukatorja iu shpjegon fëmijëve që përdorimi i lëngjeve të ngrohta për stinën e dimrit ndihmon për të na mbrojtur nga i ftohti dhe gripi. Aktivitetet që mund të realizohen: <ul style="list-style-type: none"> * Mund të improvizohet ose dhe të pregatitet nga kuzhina çaji dhe mund të serviret në grup. * Mund të improvizohet pregatitja e një lëngu me fruta të stinës nga edukatoret dhe kuzhinierja. Panairi i frutave dhe perimeve: Edukatoret të bashkëpunojnë me prindërit për të sjellë fruta dhe perime të stinës ose embëlsira të pregatitura me fruta të stinës së dimrit (demostrimi realizohet me konceptin e ngjyrës dhe numërimi sipas kategorisë fruta/perime).	Manuali i Vjershave Manuali i Lojrave

Tema mujore: Karakteristikat Stinës së Dimrit

Tema e javës: Përgatitja për festën e Vtitit te Ri. Elementët dekorues. Format, ngjyrat, numërimi i tyre.

Java III	Rubrika	Aktivitetet	Mjetet e Punës
E Hënë	Njohja me elementët dekorues të festës së Vtitit të Ri 	<p>Bisedë: Edukatorja iu shpjegon fëmijëve: Dhjetori është muaji i fundit i vittit. Këtë muaj festojmë ardhjen e Vtitit të Ri. Edukatorja pyet: Çfarë feste po afron? A e keni parë ndonjëherë babagjyshin e Vtitit të Ri?</p> <p>Vizatimi/ Ngjyrosja: ngjyrosja e babagjyshit të Vtitit të Ri nga fëmijët, e pregetur më parë nga edukatoret.</p> <p>Vjersha : “7 dhuratat”.</p> <p>Kënga: “Ja na erdhi Viti i Ri”.</p>	Manuali i Vjershave Mjete Didaktike
E Martë	Bredhi i Vtitit të Ri 	<p>Bisedë: Edukatore-fëmijë-Edukatorja iu shpjegon fëmijëve se do të zbukurojnë bredhin. A e keni zbukuruar bredhin në shtëpi? Edukatorja iu shpjegon fëmijëve ngjyrën e elementeve dekorues duke realizuar dhe numërimin e tyre: Çfarë ngyre ka ylli/topi/etc? Ejani t'i numërojmë së bashku! Sa topa me ngjyrë të kuqe ka në tavolinë? (1,2,3,4,5).</p> <p>Aktivitet i lirë: Fëmijët së bashku me edukatoren zbukurojnë bredhin duke vendosur elementët dekorues festivë.</p> <p>Loja: ”Zarfa me forma dhe numra”. Format ($\Delta \square O / 1-5$)</p> <p>Kënga: “Ja na erdhi viti i Ri”.</p>	Manuali i Vjershave Mjete Didaktike

E Mërkurë	Përgatitja e dhuratave. 	Aktivitet i orientuar : Edukatorja bashkë me fëmijët pregatisin dhurata : Kuti të gatshme me përmasa të ndryshme i veshim me një paketim festiv. (Përdorim letra të shndritshme dhe me ngjyra të ndryshme). Vjersha: “7 dhuratat” Kënga: “Ja na erdhi viti i Ri”.	Manuali i Vjershave Mjete Didaktike
E Enje	Përgatitja e kapeleve të viti të Ri. 	Aktivitet: Edukatoret të bashkëpunojnë me prindërit për të sjellë kapele festive për Vitin e Ri për fëmijën e tyre. Edukatorja demostron dhe së bashku me fëmijët prepatit një kapele. Vizatim/Ngjyrosje: Fëmijët së bashku me edukatoren ngjyrosin kapelën prej kartoni dhe vizatojmë/ngjisnin një ose disa elementë festivë. Vjersha: “7 dhuratat” Kënga: “Ja na erdhi Viti i Ri” fëmijët këndojnë së bashku.	Manuali i Vjershave Mjete Didaktike
E Premte	Përgatitja e kartolinave të urimit. 	Bisedë: Edukatore-fëmijë-Edukatorja iu shpjegon fëmijëve se do të përgatisin së bashku kartolinat për Vitin e Ri/A keni parë më parë kartolinë për Vitin e Ri?/Edukatorja demostron një kartolinë. A e dini se cili është urimi në të? Aktivitet i orientuar: Fëmijët së bashku me edukatoren ngjyrosin kartolinën dhe vizatojmë/ ngjisnin një ose disa elementë festivë. Vjersha: “7 dhuratat” Kënga: “Ja na erdhi Viti i Ri” fëmijët këndojnë së bashku.	Manuali i Vjershave Mjete Didaktike

Java VI	Rubrika	Aktivitetet	Mjetet e Punës
E Hënë	Dekorimi i ambienteve në grupe	<p>Bisedë: Edukatore-fëmijë - Edukatorja iu shpjegon fëmijëve se festa po afron dhe të gjithë së bashku do të festojnë me vjersha dhe këngë Vitin e Ri. Edukatorja së bashku me fëmijët pregatisin vargje me punë dore për zbukurimin e ambientit në grup, vendosin pambuk në dritare ose pemë të preqititura me punë dore.</p> <p>Vjersha: "7 Dhuratat"</p> <p>Vjersha: "Vjersha për stinën e dimrit",</p> <p>Vjersha: "Bora e bardhë",</p> <p>Vjersha: "Viu, viu, fryn veriu"</p> <p>Kënga: "Ja na erdhi Viti i Ri"</p> <p>Vjersha / këngë (të mësuara gjatë vitit në programin edukativ).</p>	Manuali i Vjershave
E Martë	Përgatitja e vjershave/këngëve	<p>Aktivitet festiv në grup: Edukatorja bashkë me fëmijët përgatisin në grupe programin festiv.</p> <p>Vjersha: "7 Dhuratat"</p> <p>Vjersha: "Vjersha për stinën e dimrit",</p> <p>Vjersha: "Bora e bardhë",</p> <p>Vjersha: "Viu, viu, fryn veriu"</p> <p>Kënga: "Ja na erdhi Viti i Ri"</p> <p>Vjersha / këngë (të mësuara gjatë vitit në programin edukativ).</p>	Manuali i Vjershave
E Mërkurë	Përgatitja e vjershave/këngëve	<p>Aktivitet festiv në grup: Edukatorja bashkë me fëmijët përgatisin në grupe programin festiv.</p> <p>Vjersha: "7 Dhuratat"</p>	Manuali i Vjershave

		<p>Vjersha: "Vjersha për stinën e dimrit", Vjersha: "Bora e bardhë", Vjersha: "Viu viu fryn veriu" Kënga: "Ja na erdhi viti i Ri" Vjersha /këngë (të mësuara gjatë vitit në programin edukativ).</p>	
E Enjte	Përsëritja e vjershave e këngëve 	<p>Përsëritje e programit festiv Bisedë me prindërit:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Veshja festive e fëmijës për festën e vitit të Ri (përgatitje për festën e ditës së nesërme) - Dhurata që prindi dëshiron të sjellë për fëmijën e tij. - Pjesëmarra e prindërve me dëshirë në festë. 	Manuali i Vjershave
E Premte	Festa e Vtitit të Ri 	<p>Realizimi i programit festiv. Shpërndarja e dhuratave.</p>	Manuali i Vjershave

